

Az egész életen át tartó tanulás programja

Szemponisor a QALL – *Végzettséget mindenkinek!* projekt keretében megvalósuló konferenciák összefoglalójához megyei koordinátorok számára

Alapadatok:

A konferencia időpontja és helyszíne: 2014. január 29. Debrecen, Fokos utca 12.

A konferenciát szervezők neve, email címe: Bugyik Lászlóné bne.erso@t-online.hu, Gaszperné Román Margit margit.roman.g@nyirszakkepzes.hu, Kádár Erika kadarerka@gmail.com

Részvevők száma: 70 fő

1. A konferencia tartalmi összefoglalása a program egyes pontjainak mentén

A) Szakiskolai korai iskolaelhagyás kezelése, a HÍD II. program bevezetésének tapasztalatai, hálózatos együttműködés – gyakorlat

Oroszvári István igazgató, Bencs László Szakiskola és Általános Iskola - előadó

Batári Ferencné igazgatóhelyettes, Bencs László Szakiskola és Általános Iskola – moderátor

1. rész

Ráhangelés, bemutatkozás

Cél: a hálózati együttműködés kialakítása

Tájékoztató a HÍD programról – A köznevelési HÍD program eddigi tapasztalatai

Előadás – a HÍD programok különböző jellemzői

Reflexiók:

Az általános iskolák nem tudnak róla. Felmerült észrevétel, hogy miért nem küldhetik az általános iskolák automatikusan a kijelölt HÍD programos intézménybe a tanulókat, miért szükséges a jelentkeztetés. Tankerületi koordináció működik a HÍD programos intézmények kijelölésében. Komoly nehézség a hiányzások problémája – a már nem tanköteles tanulók kimaradásának ez a közvetlen oka.

A HÍD2 mint esély

2. rész

Kooperatív technikákkal történő problémafeltárás, jó gyakorlatok

A korai iskolaelhagyás okainak feltárása (a tanulók, a család, az iskola oldaláról jelentkező problémakör összetevői).

3. rész

Hálózati együttműködés kialakítása

Csoportmunkában megoldási javaslatok gyűjtése történt (5 csoport)

Az egész életen át tartó tanulás programja

Legfontosabb közös megállapítások:

- a) Szakmaközi együttműködés létrehozása, működtetése – közreműködők azonosítása (Gyermekjóléti Szolgálat, családsegítők, védőnők, Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Intézet, Rendőrség, Gyámhivatal, Kormányhivatal Oktatási Főosztály, Fenntartó, Művelődési ház, Ifjúságsegítő Központok, sportintézmények, művészeti csoportok, civil szervezetek, roma önkormányzat, iskolaorvos, munkaügyi központ (pályaorientáció) KLIK). Gyermekvédelmi gondoskodás, mely kiterjed a befogadás, felzárkóztatás és az iskolaválasztás támogatására. Társadalmi tolerancia fejlesztése, összhang a társadalmi életre nevelés és családi életre nevelés között.
- b) Jogszabály és intézményi háttér megfelelésének biztosítása pl. a szakemberképzés, továbbképzés, a tanulókkal foglalkozók, pedagógusok kötelező óraszámának csökkentése, szakmai háló létrehozása, az alapfokú intézmények bevonása, stb.
- c) Legyen olyan az iskola légköre, hogy a tanulók átélhessék azt, hogy „Jó az iskolában lenni!” (Pedagógiai módszertani kultúra megújítása). Inkluzív iskola kialakítása
- d) Mentorálás, egyéni, személyre szabott fejlesztés – a tanulók bevonása az iskolai foglalkozásokba. Ehhez a pedagógiai munkát segítő személyek biztosítása mint a szociálpedagógus, pszicho-pedagógus, pszichológus, gyermekvédelmi felelősök.
- e) „Együttműködő család” – kapcsolatok kölcsönösségének megteremtése.

B) Bevált pedagógiai gyakorlatok a korai iskolaelhagyással fenyegetett tanulókkal való foglalkozásban, melynek célja alkalmazható módszerek, gyakorlatok megismertetése, különös tekintettel a projekt módszerre, mely a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkozó szakiskolákban a lemorzsolódás csökkentése érdekében alkalmazható egyik leghatásosabb módszer.

Előadó, szekcióvezető: Bertalan Istvánné középiskolai tanár, az Országos Transzifoglalkoztatási Egyesület által megvalósított EQUAL projekt munkatársa – előadó és moderátor e-mail: bertalannemaria@freemail.hu

1. rész

A többszörösen hátrányos helyzetű fiatalok szakiskolai képzésének tapasztalatai (bemutató mellékelve)

2. rész

A résztvevők reflexiói

- megváltozik a tanári szerep, a tanár a háttérből irányít
- a tanár-diák viszony átalakul
- nagy motivációt jelent minden képességű tanulónak
- a tanár-diák, illetve a diák-diák együttműködés jobb lesz
- a tanulók nem is tekintik tanulásnak az ilyen módszerrel vezetett órákat
- kölcsönösen tanulnak egymástól
- lehetőség nyílik differenciált tanulásszervezésre
- nő az órák gyakorlat centrikus jellege
- megvalósul az interaktivitás
- csökken az iskolai kudarc
- csökken a hiányzás és a lemorzsolódás

Az egész életen át tartó tanulás programja

- sikerélményt biztosít tanulóknak, tanárknak egyaránt

C) Civil szervezet gyakorlata az iskolai lemorzsolódás megelőzése, az alacsony iskolai végzettségű fiatal pályakezdekők munkaerő-piaci (re)integrációja érdekében, hálózati együttműködés bemutatása műhely szekcióvezetői: Jávorné Bodó Krisztina és Tóth Ibolya. A delegáló szervezet neve: Országos Transzítfoglalkoztatási Egyesület, honlap: www.orszagostranzit.hu, e-mail: orszagostranzit@gmail.com

1. rész

A 2002-ben induló KID (Komplex, Integrált, Differenciált) program bemutatása (bemutató mellékelve)

2. rész

A résztvevők reflexiója

2. Legfontosabb következtetések a konferencián elhangzottak alapján a korai iskolaelhagyás témájában – 1 oldal

Az egyik alapvető probléma az, hogy az intézményi együttműködések projektekhez köthetőek, kevés a rendszerszintű együttműködés. Minden projektmegvalósítást új hálózatépítés kíséri. A projektek megvalósítása ellentétes a rendszerszintű gondolkodással. Jellemzőek a jó gyakorlatok, melyek nem épülnek be a rendszerbe, elszigeteltek maradnak. Így a résztvevők javasolják a teljesítményalapú finanszírozást a civilek esetében.

Meg kell változtatni a tanárképzés helyzetét. A tanároknak több tanításmódszertani eszközt kellene ismernie a célcsoport eredményes tanításához. Jó példák vannak, ezeket kellene terjeszteni, megismerni (pl. szocializációs hét, projektmódszer). A felsőoktatásban tanuló hallgatóknak többet kellene lenni gyakorlaton az ilyen intézményekben. Jó lenne valamilyen személyiség szűrő a pedagógushallgatók felvételénél. A lemorzsolódó gyerekeknek nem az adottságaival van baj, hanem a teljesítményével. Erre kellene helyezni a hangsúlyt, ezeket a gyerekeket el kell fogadni, mindig dicsérni kell.

A tanulóknak nagyon nagy a tanácstalanság a továbbtanulással kapcsolatban, nem tudnak reális pályákat választani. A szakembereknek meg kell ismerni a tanulókat, személyes utat kell javasolni nekik.

Javítani kell a szülő-pedagógus kapcsolatán. Már alsó tagozatban el kell kezdeni ezt a munkát. Tanárok támogatása ebben a témakörben nem megoldott.

Az egész életen át tartó tanulás programja

A foglalkoztatás sikerességét megalapozhatja a sikeres pályaorientáció, a munkakörök gyakorlati megfigyelése, kipróbálása.

Új problémaként jelentkeznek a 16. évüket betöltött, nem iskolaköteles, nem szakképzett, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok helyzete.

A családlátogatást már nem a tanár végzi, hanem a családgondozó. Ő bizalmi viszonyt alakít ki a család tagjaival, így a fiatalokkal is. Célja, hogy benntartsa a fiatalt az iskolában. Az iskola célja pedig gyakran az, hogy a lemorzsolódással fenyegetett tanuló minél hamarabb kerüljön ki az iskolából, vagy magántanuló legyen. Megfigyelhető az érdekellentét.

Az állami, önkormányzati szervezetek képviselői nem látják, mit csinálnak a civilek, milyen szolgáltatásaik vannak. Jó lenne egy adatbázis ahol lehetne keresni prevencióra, beavatkozásra, kompenzációra szervezeteket, szakembereket, programokat. Segíteni kell a civileket a folyamatos forrásszerzésben, a hálózatosodásban, a folyamatos iskolai jelenlétben, a személyes kapcsolatok kialakításában. A szakembereknek idő kell a változás eléréséhez.

Az iskola vezetésén nagyon sok múlik, támogatásuk szükséges.

Az egész életen át tartó tanulás programja

1. sz. Melléklet – A konferencia programja

- 9.00-9.30 Regisztráció
- 9.30-9.50 Megnyitó
Juhász Judit, projektkoordinátor, Tempus Közalapítvány
- 9.50-10.00 Filmrészlet – Pályaorientációs foglalkozás projekt módszerrel
- 10.00-10.20 A korai iskolaelhagyás magyarországi kontextusa
Dr. Márkus Edina, Debreceni Egyetem, BTK, Neveléstudományok Intézete
- 10.20-10.40 Nemzetközi kitekintés a korai iskolaelhagyás kezelésére
Mártonfi György, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet és Mihályi Krisztina, Tempus Közalapítvány
- 10.40-11.00 Szünet
- 11.00-13.00 Műhelymunkák
- A) Szakiskolai korai iskolaelhagyás kezelése, a HÍD II. program bevezetésének tapasztalatai, hálózatos együttműködés – gyakorlat**
Oroszvári István igazgató, Bencs László Szakiskola és Általános Iskola - előadó
Batári Ferencné igazgatóhelyettes, Bencs László Szakiskola és Általános Iskola – moderátor
- B) Bevált pedagógiai gyakorlatok a korai iskolaelhagyással fenyegetett tanulókkal való foglalkozásban**
Bertalan Istvánné középiskolai tanár, az Országos Transzítfoglalkoztatási Egyesület által megvalósított EQUAL projekt munkatársa – előadó és moderátor
- C) Civil szervezet gyakorlata az iskolai lemorzsolódás megelőzése, az alacsony iskolai végzettségű fiatal pályakezdekők munkaerő-piaci (re)integrációja érdekében, hálózati együttműködés bemutatása**
Jávorné Bodó Krisztina szociálpolitikus, szociológus, a debreceni RÉs Egyesület által megvalósított KID projekt vezetője – előadó
Tóth Ibolya szociális munkás, szociológus, több tranzítfoglalkoztatási projektben szociális munkás, szakmai vezető, képzésért felelős munkatárs – moderátor
- 13:00-13:50 Ebéd
- 13:50-14:30 Kedves Iskolám modell és más jó gyakorlatok
Dr. Nagy Erzsébet, Gyermekjóléti Központ Nyíregyháza
- 14.30-15.00 Gyermekjóléti szolgáltatás gyakorlatának bemutatása
Németh Margit, Szolnoki Kistérségi Többcélú Társulás Humán Szolgáltató Központ
- 15.00-15.10 A konferencia zárása
Bugyik Lászlóné, a QALL projekt megyei koordinátora

Az egész életen át tartó tanulás programja

2. sz. Melléklet - A résztvevők által megosztott helyi megoldások feljegyzése, elérhetőséggel, elérhető információkkal, lehetőség szerint a Helyi kezdeményezések sablont követve

A TÁMOP 262 projektekben van lehetőség civil szervezetek számára, hogy szolgáltatásaikat sztenderdizálják, majd megrendelésre egységesen, magas szakmai színvonalon nyújtsák azokat. A CEIPES civil szervezet nem csak az állami megrendelésekre számít, vállalati igényfelmérés után önkéntes munkát szerveznek a közösségi önkéntes szolgálat keretén belül. Ez stabil működést eredményez. Fontosnak tartják a korai beavatkozást, ezért már általános iskolákban tartanak pályaorientációs foglalkozásokat az általuk képviselt munkaadók által keresett szakmákban. A vállalatok érdekeltek ebben, valamint jól teszik a CSR munkájuknak is. Lehetőség van munkapróbára is az adott munkaadónál. Itt a fiatalok kipróbálhatják magukat egy munkakörben, megtapasztalhatja szeretné-e csinálni. A munkaadó pedig a legjobbat felveheti.

Jó gyakorlat az ÉRÁK-Munkaügyi Központ Ózdon megvalósított projektje, melyben HHH fiatal felnőttek vettek részt. A projektet végigkísérő kutatás szerint a válaszadók szerint a sikerük a segítőiken múlt. Jelentős tényező volt a motiválás, a segítőknél rá kellett jönniük, hogy onnan kellett folytatni a közös munkát, ahol előzőleg megrekedt a tanulásuk. Beszámolójuk szerint komoly segítséget jelentett a családlátogatás, az osztályfőnök egyéni segítsége, a dicséret, az ellenőrzés és maga a csoport. A szakembereknek segítséget, motivációt jelentett a szupervízió alkalmazása.